

Communio

Casopis Starokatolické církve v České republice

Ročník 27 (2021), číslo 2

**Jubilea Dušana Hejbala
a Aloise Sassmanna**

Svatý život je barevný

Z obsahu

- 2 Dvojité jubileum Dušana Hejbala
 - 4 Rozhovor s Aloisem Sassmannem
 - 10 Svatý život je barevný!
 - 12 Ke svátostem u starokatolíků
 - 14 Anglikáni a starokatolíci společně v Evropě
 - 16 Rok s koronavirem a církev
 - 21 Představuje se Milan Miškařík
 - 23 Pozvánka na Týden duchovní obnovy 2021
-

Communio

Časopis Starokatolické církve v České republice
Ročník 27 (2021), číslo 2

Vydává Starokatolická církev v ČR,
Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

ISSN 1805-1243

Registrační číslo MK ČR E 20002

Redakční uzávěrka 18. 4. 2021

e-mail: stkat@starokatolici.cz, www.starokatolici.cz

Připravila redakční rada ve složení:
Lukáš M. Vytlačil, Kamil Kozelský, Petr Jan Vinš

Názory autorů nevyjadřují stanovisko redakce,
za obsah příspěvků zodpovídají autoři.

Náklady na výrobu čísla činí 20 Kč.

Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Neoznačené fotografie archiv redakce.
Foto na titulní straně Wikimedia Commons.

Úvodník

Milí Kristovi přátelé,

nové Communio, které právě otevíráte, se tentokrát nese ve znamení nejrůznějších výročí. Připomínáme si jich totiž hned několik. Před 150 lety byl z římskokatolické církve exkomunikován uznávaný teolog, kněz a církevní historik Ignaz von Döllinger. Poněkud paradoxně ji 18. dubna 1871 provedl bývalý Döllingerův žák Gregor von Scherr, arcibiskup mnichovský a freisingický. Ačkoliv byl Řím po staletí přesvědčen o funkčnosti náboženského dialogu formou exkomunikace, i případ Döllingera a jeho soukmenovců ukázal, že Ducha Svatého nelze spoutat rozhodnutím koncilu či papežskou bulou a ten bude i nadále vanout tam, kde se má rozvíjet křesťanské společenství v širokém smyslu Kristovy Církve.

Jiná výročí, kterým se budeme věnovat i dále v samostatných článcích, jsou pak úzce spjata s českou starokatolickou církví. Nelze nepřipomenout dvojité jubileum emeritního biskupa Dušana Hejbala, ústřední osobnosti obnovy církve po tzv. sametové revoluci. Právě on totiž v úhoru komunisty zdecimované církve sil pomyslná hořčičná zrna, z nichž se během uplynulých třiceti let mohly znovu rozvinout zelené ratolesti starokatolických farností. Další, rovněž dvojité výročí, si připomíná tábořský farář Alois Sassmann, s nímž připravil rozhovor Kamil František Kozelský.

Značně neveselým výročím je pak rok s pandemií koronaviru covid-19, která mnoha omezeními zasáhla i do života církvi. Pokud jsme se dosud tohoto tématu dotýkali z pozic bohoslužebného života a křesťanské spirituality ve změněných podmínkách, tentokrát jsme zvolili koncept zcela odlišný. Formou ankety jsme totiž nabídli sestřám a bratrům z našich farností možnost, aby poskytl zpětnou vazbu, jak si církev podle jejich názoru stojí v těchto nepříliš veselých dobách a jak je jim blízká či vzdálená. Nebudu zastírat, že převaha pozitivních ohlasů mne jako jednoho z těch, kteří i v nejprísnějších omezeních patřili mezi hrstku stálých služebníků v presbytárii svatovavřínecké katedrály, potěšila.

A nakonec mi dovolu i jedno malé osobní výročí. Na jaře totiž uplynul rok od chvíle, kdy jsem přijal výzvu v podobě pozice šéfredaktora Communia. Lakmusovým papírkem budiž to, jestli i po tomto roce se zájmem otevíráte (či stahujete v pdf) každé nové číslo našeho čtvrtletníku.

Ať vás provází milost a pokoj.

Lukáš M. Vytlačil
šéfredaktor

Dvojité jubileum Dušana Hejbala

Jen málo osobností se otisklo do dějin a podoby Starokatolické církve v ČR tak silně, jako je tomu v případě emeritního biskupa Dušana Hejbala. Příležitost dvou významných výročí – 23. února uplynulo třicet let od jeho zvolení biskupem a 16. července oslaví kulaté sedmdesáté narozeniny – je více než vhodnou příležitostí v krátkém laudatio připomenout dosavadní důležité momenty a zásluhy.

Dušan Hejbal se narodil 16. července 1951 v Praze, svátost křtu mu byla udělena 11. srpna téhož roku v bazilice sv. Markéty v Břevnovském klášteře. V roce 1968 vstoupil do Starokatolické církve, kde se pod vlivem tehdejšího biskupa Augustina Podoláka rozhodl věnovat duchovní službě. Roku 1969 nastoupil na Husovu bohosloveckou fakultu, 1970 byl vysvěcen na jáhna a 1971 na kněze. V květnu 1972 však musel kvůli úřednímu nátlaku

studium přerušit a musel vykonávat práce pomocného dělníka, zedníka, řidiče tramvaje či prodavače. Jako blízký Podolákův spolupracovník spolu s ním tajně působil v církvi a byl také opakovaně vyšetřován Státní bezpečností.

Po pádu režimu byl nejprve v dubnu 1990 jmenován generálním vikářem a po úmrtí biskupa Podoláka 23. února 1991 zvolen třetím biskupem české starokatolické církve. Biskupské svěcení přijal z rukou Bernharda Heitze 27. září 1997 v katedrálním chrámu sv. Vavřince v Praze. Po desetiletích systematického útlaku ze strany komunistických úřadů byla církev téměř na pokraji samotné existence. Během 25 let Hejbalova episkopátu se však podařilo starokatolické společenství znovu oživit a postupně došlo k obnově či založení řady farností. V roce 1993 začal také vyučovat starokatolickou teologii na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy. Došlo též k pevnému zakotvení starokatolíků v českém ekumenickém prostředí. Několikrát byl Dušan Hejbal místopředsedou řídícího výboru Ekumenické rady církví a v letech 2000 až 2005 zastával pozici předsedy. Biskupský úřad zastával až do dovršení emeritního věku 65 let 16. července 2016,

*Během 25 let
Hejbalova episkopátu
se však podařilo
starokatolické
společenství znovu
oživit a postupně
došlo k obnově
či založení řady
farností.*

do roku 2018 pak byl ještě duchovním správcem pražské farnosti u rotundy Nalezení sv. Kříže. Na své ekumenické aktivity navázal v roce 2019, kdy se stal členem Vojenského a špitálního řádu sv. Lazara Jeruzalémského.

Významnou roli v jeho životě však hraje také hudba, které se věnuje již od poslední třetiny šedesátých let 20. století. Nejprve působil jako folkový zpěvák, po koncertě v Hradci Králové v roce 1969 však byl zatčen a postaven před soud, od nějž odešel s podmíněčným rozsudkem

pro „rozvracení republiky a znevažování spojeneckých vztahů s SSSR“. V roce 1981 se sblížil se zpěvákem a skladatelem Pavlem Holým (* 23. 4. 1959 v Praze) a stal se kmenovým textařem jeho rockové skupiny Dr. Max. Dušan Hejbal často také sám na kytaru doprovází při bohoslužbách a pro potřeby starokatolické církve vytvořil celou řadu písňových textů, z nichž jsou mnohé osobitým obohacením naší hymnografie.

Lukáš M. Vytlačil

Setkání Dušana Hejbalu s papežem Františkem v roce 2014

Koníčky jako příležitost mluvit s lidmi o Bohu

Rozhovor s tábořským farářem Aloisem Sassmannem

Usměvavý muž s laskavým pohledem a mnoha krásnými zájmy, tak bych v jedné větě charakterizoval tábořského faráře Aloise Sassmanna. Tábořskou farnost si bez něj nelze vůbec představit, ale jaká byla jeho cesta do Tábora? Co kromě služby Bohu u oltáře naplňuje jeho život? Letos Alois Sassmann oslaví krásné 60. narozeniny a to není jediné jeho letošní výročí, jak se můžete dočíst v rozhovoru, o který jsem jej při té příležitosti požádal.

Lojzo, farnost v Táboře patří dnes k našim největším a nejaktivnějším farnostem. Před Tvým příchodem tam žádná farnost nebyla. Prozradíš nám, jak to vlastně v Táboře všechno začalo?

Všechno to začalo v březnu roku 1996, kdy jsem byl propuštěn z duchovenské činné služby u římsko-katolické církve (byl jsem předtím děkanem v Pacově) kvůli vztahu s mojí nynější manželkou. Nějakou dobu jsem pak byl nezaměstnaný a sedával týden co týden s Romy na Úřadu práce, až jsem pak šel do soukromá a jako OSVČ jsem prováděl rešerše ke stavebně historickým průzkumům. Jednoho dne u mě zazvonili bývalí farníci, zda bych jim nepokřtil syna. Po jejich odchodu, kdy byli zklamáni mojí negativní odpovědí, jsem si řekl: ale proč já jako kněz nemohu Bohu sloužit dál, třeba v jiné církvi? Vždyť můj děda byl u Českých bratří, jeho matka, sourozenci a moje praprababička v Církvi československé, proč bych nezkusil Bohu sloužit jinde? A když jsem v telefonním seznamu

hledal Církev československou, můj zrak v něm padl na církev starokatolickou. Zavzpomínal jsem na informace o ní z fakulty, že je to malá církev s apoštolskou poslušností atd. A tak začala naše cesta do starokatolické církve, do níž jsme všichni přestoupili 24. září 1996. Ten samý den jsem sloužil svoji starokatolickou primici v rotundě Nalezení svatého Kříže, spolu s biskupem Dušanem. Letos v září to bude 25 let, kdy jsem byl přijat do starokatolického kléru.

Bylo hned jasné, že zakotvíš v Táboře?

Nejprve jsme tehdy měli jít do Šumperku, kam jsem měl již napsaný dekret, ale po naší svatbě v katedrále na Petříně jsme znejistěli a na jaře 1997 jsme se s biskupem dohodli, že zkusíme založit obec v Táboře a Pacově. Tehdy žil v Táboře náš jáhen a biskupský sekretář Jakub Smrčka s rodiči, kteří měli s církví taktéž kontakty. Byli jsme tu tedy pro začátek dvě rodiny, my a Smrčkovi. Tehdy mě nenapadlo, že první pohřeb, který v Táboře budu mít,

bude Jakubova tatínka, pana Bohumila Smrčky, který nám i pomáhal při shánění objektu k bohoslužbám. Nakonec jsme uzavřeli nájemní smlouvu s městem Táborem na kostel sv. apoštolů Filipa a Jakuba. Ale to už jsme čtvrt roku jezdili do Pacova, kde došlo k založení tábořské filiálky. Pacov se později osamostatnil. Začali jsme oslovovat lidi skrze sdělovací prostředky (místní televize), městský a krajský tisk, začali jsme provozovat naši sociální službu ve spolupráci s Cheironem Tábor a s Anonymními alkoholiky (jejíž pobočku jsem pomáhal zakládat ještě jako děkan v Pacově a s nimiž spolupracuji stále, scházejí se u nás v kanceláři). Hned od počátku mi byla mocnou oporou rodina (hlavně moje manželka) a jáhen Kuba, který ovšem první dva roky existence naší mladé farní obce studoval

teologii ve Švýcarsku, kde měl i jáhen-skou praxi. Šlo to pomalu, přicházeli další noví lidé. Mnozí odešli, někteří zůstali. U některých jsem si dělal hodně nadějí, hodně naslibovali, ale nevydrželi.

Jsi muž mnoha zájmů, pomohly Ti nějak Tvé koníčky k tomu, abys oslovil lidi?

Zpočátku to byla hlavně hudba, výuka hry na kytaru, skrze níž jsem se dostal i do několika škol na Tábořsku, v některých jsem pak začal vyučovat i náboženství, třeba ve škole Bernarda Bolzana v Táboře. V Malšicích jsme zpočátku vyučovali ekumenické náboženství s br. Alešem Svobodou, tehdy ještě římskokatolickým duchovním. Asi od roku 2005 jsem začal pořádat po celém jihočeském kraji přednášky o historii Vánoc a Velikonoc, též

o historii jednotlivých vsí a rodin. Zdá se, že to nesouvisí s mojí službou duchovního, ale já tomu přikládám a přikládám velký význam, protože se takto mohu setkávat se stovkami lidí, s nimiž bych se normálně jako kněz nesetkal. A skoro vždy na konci přednášek padne pobídka, abych lidem něco řekl o starokatolické církvi. Je zajímavé, že i jedna z největších a neaktivnějších rodin naší tábořské farnosti k nám přišla skrze zjištění vzdálené příbuznosti. Původně chtěli mít u nás asi jen svatbu, nakonec budeme vbrzku křtít už jejich čtvrté děcko. Jsem zván na besedy a přednášky do muzeí, knihoven, kulturáků po celých jižních Čechách i jinde. Velkou přednášku o původu, smyslu a jednotlivých dnech Velikonoc jsem měl předloni v bechyňském městském kině pro všechny žáky druhého stupně ZŠ. V současné době vládních opatření

proti covidu jsem měl pro žáky místní ZŠ povídání o Velikonocích přes internet. Velkou šancí je pro mne taky možnost psát každý týden novinové sloupky do celokrajského Deníku, letos na jaře to bylo už sedm let. Taky mám rád betlémy, takže pořádáme s farníkem panem Janem Kaslem, který je vyřezávák, i jejich výstavy s mými úvodními proslovky.

Vím, že jsi vášnivým sběratelem exlibris, mohl bys těm z nás, kteří to slovo nikdy neslyšeli, vysvětlit, o co se jedná?

Jestli jsem vášnivý, to musí posoudit moje manželka. (*Směje se.*) Pokud jde o exlibris, tedy česky „Z knih“, knižní značky, ty sbírám teprve sedm let. Umění jsem měl vždycky rád, knihy taky, takže tyto grafické lístky, které se dříve vlepovaly (a někdo je tam stále vlepuje) do knih jako určité vlastníctví, mně učarovaly. Jsem nyní

i ve výboru Spolku sběratelů a přátel exlibris. Otevřela se mi tím nová možnost poznávat další stovky lidí, přátel umění, sběratelů. Zároveň konám i přednášky s promítáním, např. na téma Starý zákon na exlibris apod. Výstavu s tímto tématem jsem uváděl jednou v Táboře a jednou v Malšicích a plánuji další. Je to vždy šance lidem říct něco o Bibli. Díky tomuto sběratelství, za podpory biskupa Pavla i spolubratra Petra Jana Vinše, se mi podařilo zorganizovat v létě 2018 v naší svatovavřínecké katedrále v Praze výstavu exlibris s duchovními motivy, které se zúčastnily stovky účastníků Světového setkání sběratelů a tvůrců exlibris. Ti tak poznali naši církev a katedrálu. Vernisáž uváděl otec biskup, informacemi o katedrále a církvi oslovil účastníky z celého světa (od Kanady po Japonsko) brilantní angličtinou spolubratr Petr Jan. Ohlas byl veliký. Až to podmínky dovolí, jsme domluveni na dalších výstavách, třeba na téma Křížové cesty ve výtvarném umění apod.

Také jsi známý tím, že se zabýváš genealogií, tedy rodopisem, můžeš nám to také trochu přiblížit?

Tak to je velký kůň. Už odmalička mě lákaly osudy mých předků. V současné době se mi pomocí testů DNA v kombinaci s matrikami podařilo vybat, že můj nemanželský prapradědeček ze strany mojí babičky Sassmannové, rozené Novákové ze Sedlčanska, byl Žid. Shodou okolností jsme totéž zjistili o nemanželském prapradědovi mojí manželky Alenky. Nic už nás pak nemohlo zastavit před naší cestou do Svaté země loni v únoru. Měli jsme štěstí, přiletěli jsme domů koncem

února a za pár dní se tam zavřely hranice. Skrze rodopis jsem se setkal s mnoha dalšími lidmi. Pořádám pro ně hojně navštěvované besedy, letos by snad měl vyjít pátý díl mé pentalogie „Kořený“, což je knižní podoba mých rozhlasových rozhovorů o dějinách rodin (nejen) v jižních Čechách, které se mnou v letech 2005 až 2010 každý týden vedl redaktor Českého rozhlasu Filip Černý. S ním jsem následně natácel po celý rok duchovní zamyšlení v rozhlasovém pořadu Hosana. Též jsme spolu natočili několik sérií rozhlasových pořadů na různá témata, například o dějinách a liturgii utrpkvismu. Takže skrze rodopis jsem nakonec dostal šanci oslovit lidi přes rozhlasové vlny.

Když jsme nakousli ty předky a minulost, co vlastně Tvé dětství, jaké máš na něj vzpomínky?

Pocházím z českobudějovické čtvrti Čtyři Dvory, kde žili někteří moji předci z matčiny strany již počátkem 16. století. Naši byli věřící, ale aktivně se začali života církve zúčastňovat až o tzv. Pražském jaru, kdy se do Českých Budějovic vrátil pan biskup Josef Hlouch (jemuž jsem jako kluk na jeho přání nazpíval na magnetofonový pásek hodně písniček ze zpěvníčku Hlaholík). Byla to doba, kdy se k nám do „Čtyráku“ mohli na čas vrátit františkáni, kteří tam mívali blahodárný vliv a můj strýc Alois Khodl u nich studoval, a to až do osudného dubna 1950. P. Vladimír Řechka OFM mě tehdy požádal, abych mu ministroval. Rodiče i já jsme souhlasili, a tak jsem na můj svátek, 21. června 1969 (bylo mi 8 let) začal ministrovat. Od té doby jsem vlastně

nějakým způsobem u oltáře pořád. Začínal jsem ještě s latinou, česky se začalo sloužit asi až za rok za dva. Ministrance mě velmi bavila, miloval jsem svůj kostel sv. Vojtěcha (však se po něm jmenuje i náš starší syn), chodil jsem na všechny brigády, ať už při opravě jeho střechy či fasády. Ale to už mi bylo 17 let a tehdy jsem začal chodit do tajné křesťanské party v Budějovicích. Veškerá pomoc nás všech brigádníků byla tehdy zadarmo, nic jsme nechtěli. Dělalí jsme to rádi pro „náš“ kostel. Jinak mě jako kluka velmi oslovil a ovlivnil spisovatel Jaroslav Foglar. Jsem moc rád, že jsem mu za jeho knížky mohl v únoru 1987 v jeho bytě osobně poděkovat. Byl to pro mne zážitek!

Zmínil ses, že jsi ministroval. Kdy jsi zasloužil to Pánovo povolání ke kněžství?

Bylo mi asi devět let. Tehdy jsem četl s baterkou pod peřinou knihu Syn brusiče nožů o jednom misionáři. Vidím to jako dnes: zhasl jsem baterku a zašeptal: „Já chci být taky tvým knězem, Pane“. Začal jsem tedy mamince sloužit mše svaté s hostiemi vystřiženými z papíru. Jenže pak přišla hezká děvčata a neustálé dilema církve mého minulého života: kněžství, nebo manželství? Tak zbytečný boj!

Nakonec jsi se stal salesiánem, kteří ale v dřívějším režimu zrovna oblíbení nebyli. Neměl jsi problémy s orgány činné moci?

Já měl s estébáky problémy ještě dříve, než jsem potkal salesiány. Bylo to proto, že jsme měli v Budějovicích dvě poměrně velká křesťanská spolčata a ta byla soudruhům trnem v oku. Navíc tehdy v Polsku

*...zhasl jsem baterku
a zašeptal: „Já
chci být taky tvým
knězem, Pane“...*

vznikla Solidarita, takže bolševici měli strach, aby něco takového nevzniklo i u nás. Nedávno jsem se dostal ke zbytkům mého spisu, co na mě estébáci vedli. Byli to proroci! Už roku 1981 na mě založili spis s krycím jménem Genealog. Na první výslech jsem šel na jaře 1981, na poslední v létě 1985. Bylo jasné, že mi estébáci jen tak jednoduše souhlas ke studiu teologie nedají. Akorát! Hlásil jsem se na fakultu celkem čtyřikrát. A to vždy znamenalo pohovor u okresního církevního tajemníka, krajského tajemníka, případně výslech(y) na bezpečnosti. A skoro pokaždé i změnu zaměstnání. Nakonec jsem se musel odstěhovat do jiného kraje: tři čtvrtě roku jsem pracoval jako sanitář v Úrazové nemocnici v Brně na centru pro těžké popáleniny. To byla škola života! I do Brna „na Leninku“ za mnou jezdili českobudějovičtí estébáci, aby mě vyslyšeli a nutili mě ke spolupráci. I když jsem na ni nepřistoupil, nakonec mne na teologickou fakultu v Litoměřicích pustili, avšak s tím, že pokud nebudu s nimi spolupracovat od pátého ročníku, nepovolí mi kněžské svěcení. Jenže to už byl rok 1990 a estébák, který mi takto hrozil, na budějovickém nádraží jezdil s ještěrkou. Mimochodem: velmi

brzy se ze všeho oklepal a díky známostem odešel nedávno do důchodu jako velmi dobře se mající soukromý advokát v jednom jihočeském městě.

Jak vzpomínáš na dobu, kdy jsi byl salesiánem?

Salesiáni mi dali mnoho, hlavně zázemí v těch nejtěžších letech. Byl jsem v kongregaci 1982–1993. Prožil jsem s nimi mnoho krásných chvil, krásných akcí, ale ne vždy jsem byl všim nadšen. Podílel jsem se též na jejich dětských táborech („chaloupkách“), některé jsem pak i sám vedl v salesiánsko-foglarovském stylu. Tyto dětské tábory jsme měli v letech 2000 až 2012 i v naší tábořské farnosti a byly moc fajn. Od salesiánů jsem odešel na vlastní žádost, když jsem navázal vztah s mojí dnešní manželkou. Byl jsem od nich oficiálně propuštěn reskriptem kongregace pro řeholníky, nejednalo se tedy z mé strany o nějaký útěk. Ale v dobách, kdy jsem u nich byl, jsme zažili dobu velmi silného pronásledování, kontrol, útisku. Na jednom z výsledků jsem slyšel i větu: „A co kdybyste skončil na dně Macochy?“ V rámci toho, že v ní skončil student Pavel Švanda, s nímž jsem se trochu znal, to zase až taková legrace nebyla.

Je dobře, že je to pryč. Dnes už můžeš sloužit Pánu svobodně. Ty máš navíc silnou podporu ve své ženě Alence.

Ano, mám úžasnou rodinu, úžasnou manželku Alenku, která jeden čas pracovala v církvi jako pastorační asistentka. Je mojí oporou, zázemím. Bez ní bych jako tábořský duchovní měl mnohem menší akční rádius. Připravovala se mnou např. ony dětské letní tábory, vedla sociální práci farnosti, mnohdy se jí některé farnice svěří (jako žena ženě) více než mně. Další oporou pro mě jsou naše děti. Zapomenout však nesmím ani na našeho jáhna Jakuba Smrčku, který pro farnost konal a koná (gratis) velké množství práce. A vykonává nejen službu diákona, ale je i velmi kvalitním varhaníkem a zorganizoval již třináct (od roku 2007) nádherných Půlnočních s Rybovou Českou mší vánoční, na níž náš kostel vždy praská ve švech a lidi stojí až venku. Snad dá Pán Bůh a budeme je moci zase konat. A snad je zahájíme údery našeho nového zvonu „Mistr Jan Hus“, na němž se již pracuje.

Děkuji Pánu Bohu za 60 let života. Prožil jsem toho tolik! Dříve se v mém věku chodilo do důchodu. To si já ovšem nedokážu vůbec představit. Na druhou stranu jsem nesmírně šťastný, že nám dcera dala krásnou vnučku Sofinku, a tak jsem už dědou.

Přeji Ti, aby Ti Pán žehnal ve všem, co děláš, a aby Tě to i nadále naplňovalo radostí. Děkuji za rozhovor.

*Připravil Kamil Kozelský
Foto: archiv Aloise Sassmanna*

Svatý život je barevný!

V episkopálním kostele sv. Řehoře z Nysy v San Francisku najdeme na zdech pozoruhodný výjev – v centrální části kostela se nachází obraz Krista, který je obklopen svatými, vyobrazenými v duchu pravoslavných ikon v nadživotní velikosti. Je obstoupen nejen standardními svatými, nýbrž různými lidmi. Najdeme tam nejen svatého Františka a Dominika, ale i rabína, islámského kazatele, dva perské básníky, Mahátmu Ghándího, F. M. Dostojevského, židovskou dívku a oběť holocaustu Annu Frankovou, Martina Luthera, autora ikon Andreje Rubleva, malíře Caspara Davida Friedricha, vědce a autora evoluční teorie Charlese Darwina, Danta Alighieriho, nositele Nobelovy ceny míru a dosud žijícího arcibiskupa Desmondů Tutu, papeže Jana XXIII., anglickou královnu Alžbětu a další a další. Celkem je to 90 mužů a žen a k tomu kůň, vlk, tygr a medvěd, kteří některé z těchto lidí doprovázejí. A slunce, měsíc a hvězdy.

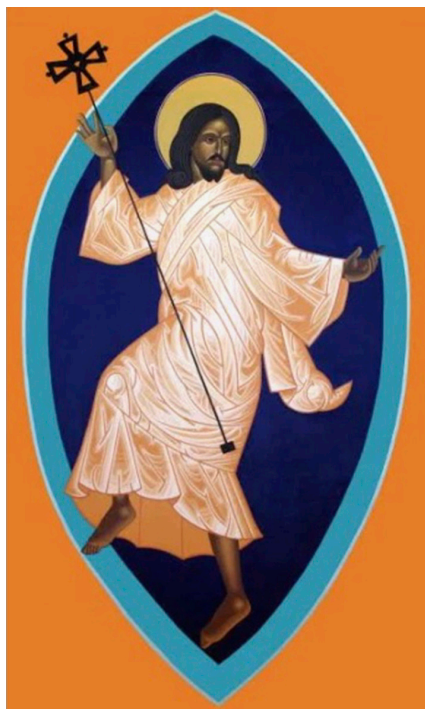
Kromě toho, že tyto postavy tvoří monumentální panteon kolem Krista, všichni mají jednu nohu na zemi a druhou ve vzduchu, stejně jako Kristus. Ano, byť se to na ikoně těžko znázorňuje, tady je to jasné – všichni spolu s Kristem tančí.

Tanec se od Krista a jeho spolutanečníků přesouvá rovněž dovnitř do kostela a celé společenství tančí jakýsi kruhový tanec kolem oltáře. Kromě toho, že v neděli čtou z Písma, mají kázání a slaví památku Večeře Páně, tančí kolem oltáře.

Tanec jako vrcholně lidský projev, tanec jako vyjádření životní radosti. Když jsem ten obraz viděl, vytanul mi název knihy Marka Váchy „Kéž bych pod hvězdami dobře odtančil svůj tanec“. – Ano, máme tady na zemi za úkol vytvořit ze svého života mistrovské dílo, protančit životem a přitom se dotknout více lidí, se kterými nám to půjde lépe, či hůř, ale přesto spolu. Máme tady pod hvězdami

Mark Dukes: Sojourner Truth, Bartolomé de las Casas, Miriam, Origen, Malcom X, královna Alžběta I, Iqbal Masih a Tereza z Avily.

Tančící Ježíš v St. Gregory of Nyssa Episcopal Church, San Francisco (2008)

za úkol nepromarnit svůj život, ale naplnit jej jako tanec mnoha efektními prvky, které budou podtrhovat ladnost a umělecký dojem. Máme za úkol vytvořit cosi osobitého, autentického a originálního, a přitom také krásného.

Kristův obraz z kostela sv. Řehoře z Nyssy může pomoci zbourat naše představy o svatosti. Být svatý totiž neznamená primárně nějakou morální kvalitu – svatý je celý národ Izrael, a určitě ne všichni jsou dokonalí. Svatí jsou také ti, kteří tvoří nový Izrael – křesťané, a opět, jistě nejsou všichni mravně dokonalí. A nad to s Kristem tančí rabín, kon-

fucián, buddhista, hinduista, šintoista, Lady Godiva, která jezdila nahá na koni po městě, aby vymohla poddaným nižší daně, ruská mniška Maria Skobcova, jež byla dvakrát rozvedená, měla děti a když se později stala řeholnicí, chodila do barů a kouřila cigarety, aby byla blízko těm nejnuznějším dělníkům, a zároveň zachraňovala za II. světové války francouzské židy, kterým vydávala falešné křestní listy. Sama byla zatčena a na Bílou sobotu roku 1945 byla v Ravensbrücku poslána do plynové komory.

Svatost má mnoho podob a život je barevný. Unylost nebo moralistická přepjatost nepatří mezi charakteristiky svatých. Svatý totiž podle Bible není ten, kdo je mravně dokonalý, – ale je jím ten, kterého si Bůh oddělil pro nějaký mimořádný úkol. – A prostě jsou úkoly, které můžeme udělat jenom my a nikdo za nás. To je naše cesta svatosti – dělat dobře to, co máme dělat a nebo k čemu se dostaneme, abychom dělali, abychom „pod hvězdami dobře odtančili svůj tanec“ a byli připočtení mezi ten zástup různorodých a různobarevných lidí, kteří tančí svůj tanec s Kristem v kostele sv. Řehoře z Nyssy v San Francisku.

biskup Pavel B. Stránský

Foto: St Gregory Episcopal Church in San Francisco a The Jesus Question.org

Několik slov o starokatolickém přístupu ke svátostem

Když ke konci 19. století starokatolíci formovali svoje náboženské společenství při osamostatnění od římskokatolické církve, neprotestovali proti posvátnému učení, které převzali od církve-matky. Starokatolická církev si tedy uchovala ty svátosti, které byly ustáleny a zachovány v západní katolické tradici po stovky let. Pouze v některých případech uplatnila poněkud jiné zdůvodnění, zohledňující kritický pohled na působení svátostí, obsažené v písmech reformátorů ze 16. století, a vytvořila ekumenický prostor čerpající z myšlenek největších teologů církve. Starokatolictví klade důraz na to, že svátost má jako zpřítomňující působení jasně charakter události s mimosmyslovým významem.

V katechismu polskokatolické církve čteme, že svátostmi, od slova *sacrum* – čili svatá věc, nazýváme jisté obřady, které jsou pro nás nezbytné pro získání neviditelných milostí od Boha (katechismus polskokatolické církve). Kostel je ve své podstatě zcela závislý na Bohu. Z něj čerpá svůj zdroj a život. Svátosti církve tedy uvádějí člověka do reality milosti a života Boha, v jeho lásce a společenství s Ním.

Starokatolická teologie označuje svátost jako „viditelné, Bohem stanovené znamení, související s neviditelnou milostí“.¹ Jedná se o krátkou, tradiční a populární definici. V těchto slovech starokatolíci chápou toto znamení ve dvou podobách, a to složené ze „slova“, čili z formy, a z „působení“, čili z hmoty. Svátost se tedy stává synergickým působením loga a gesta. V tomto chápání má slovo jiný význam než slovo učení, které působí bezprostředně. Působnost

svátosti je znamením institucionálním, prostřednictvím něhož milost působí nepřímou. V chápání způsobu působení svátosti nám pomáhá odkaz k symbolu. Svátost jako symbol smyslově poznatelný, jako vnější.

Jako starokatolíci totiž věříme, že svátost mluví sama za sebe a nepotřebuje slova pro interpretaci. Neexistuje však svátost bez slova. To je nezbytné, aby (jako tzv. forma svátosti) vysvětlilo smysl působnosti svátosti (tzv. hmoty) a učinilo jí účinnou. Slovo slouží svátosti, ale je něčím víc než jen slovem: „Svátost je skutečnost, kterou slovo pouze označuje. Na rozdíl od podávajícího slova kázání, které působí bezprostředně, je působnost svátosti znakem instrumentálním (signum instrumentální), prostřednictvím kterého milost působí nepřímou. Právě v prostřednictví působnosti milosti je nesrovnatelný charakter skutečnosti svátosti“.²

1 E. Bałakier: *Sakramentologia Starokatolicka*, Varšava 1990, s. 16

2 U. Kury: *Kościół Starokatolicki: historia, nauka, dążenia*, Varšava 1996, s. 196

Podívejme se na křest svatý. Kněz během něj omývá hlavičku dítěte a pronáší slova „Křtím tě ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého“. Pronesená slova jsou vnějším znakem symbolizujícím smytí hříchu, samotná činnost je jejich působením. Ke stejnému jevu dochází při Eucharistii, kdy kněz opakujíc Kristova slova „*Vezměte a jezte, toto je moje tělo*“ dělí chléb a víno mezi věřící. Znovu tedy máme synergii slova a působnosti. Nelze si nevšimnout, že každý posvátný symbol je znakem přeplněným silou skutečné přítomnosti Krista, kterou doprovází slovo. Díky tomu se ve svátosti skutečnost setkává s mystikou. Ve svátosti je tedy obsaženo trojí působení: symbol (znamení), symbolická skutečnost (slovo) a spásná skutečnost (mystika).

Starokatolická teologie se při vypracovávání takového chápání působení svátostí chtěla postavit proti pojetí kalvínské církve, podle které jsou svátosti účinné pouze díky víře těch, kteří je přijímají, a samy v sobě nemají žádnou moc – slovo a znamení mají druhořadý význam.

Starokatolické chápání svátosti se mělo rovněž postavit proti římskokatolické nauce, nazývané jako objektivně-příčinné. A sice, že svátosti udělují milosti těm, kteří nestaví milosti překážky, bez ohledu na úmysly a připravenost přijímajícího.

Starokatolíci učí, že „svátosti způsobují to, co znamenají“. Svátosti jsou účinnými znaky (symboly) milosti, stanovenými Kristem a svěcenými církví. Prostřednictvím těchto znamení je nám poskytnut Boží život. Viditelné obřady,

v nichž se celebrují svátosti, znamenají a uskutečňují mystické milosti charakteristické pro každou svátost. V této interpretaci se otevírá ekumenická a všelidská síla znaků víry, která je vepsaná do genetiky starokatolického hnutí. Svátosti nejsou pouze obyčejnými symboly milosti, ale v každé situaci jejich zaručenými nositeli a nezvratnými prostředníky.³

Starokatolíci jasně prohlašují, že otázka platného udělení svátosti vyžaduje splnění pěti nezbytných podmínek: subjektu (osoby, jež svátost přijímá), hmoty (vnějšího znaku stanoveného Písmem svatým či tradicí Božsko-Apoštolskou), formy (slov vymezujících milost dané svátosti pocházejících bezprostředně od Krista, tradice či stanovených církevními orgány), správce (osoby oprávněné a jednající ve jménu církve) a správné intence (vůle spolupracovat s boží milostí ze strany přijímajícího svátost, jako rovněž vůle jejího udělení v souladu s intencí církve ze strany správce). Svátost je veřejnou činností církve, proto její soukromé udělení bez oprávnění církve, a to dokonce i biskupem, má za následek její neplatnost. Svátosti svoji sílu čerpají z Kristových zásluh, proto jsou morální stanovisko správce a náležitá příprava osoby přijímající svátost nutné pro zaručení jejich účinnosti ohledně jejich platnosti.

Artur Jemielita

3 O sakramentach lub tajemnicy Kościoła. In: Posłannictwo 3–4/1986 s. 49–51

Anglikáni a starokatolíci společně v Evropě

Počátkem letošního roku naše církev vydala informační brožuru, jejímž cílem je krátce a srozumitelně informovat o společenství starokatolických a anglikánských církví. Z drobné publikace, kterou jistě naleznete v našich kostelích, vybírám pro prezentaci dva oddíly, které mohou být pro českého čtenáře jak zajímavé, tak též inspirativní.

Kdo jsou anglikáni?¹

Zhruba 86 milionů lidí ve více než 165 zemích světa se označuje za anglikány či episkopály. Napříč zeměpisnými, jazykovými a kulturními hranicemi sdílí navzájem společnou tradici bohoslužby, zdroje, finanční podporu i poznatky. I když jedinečné kořeny anglikánství sahají hluboko do doby christianizace Británie a Irska, svou specifickou identitu, odlišnou od římské církve, získalo v 16. a 17. století. Po americké revoluci vznikla ve Spojených státech autonomní anglikánská církev známá jako Episkopální církev. Díky misijním hnutím 18., 19. a 20. století byly anglikánské a episkopální církve později zakládány po celém světě.

Dnes tvoří Anglikánské společenství 38 samosprávných, ale navzájem propojených členských církví či provincií. Tak jako v každé rodině existuje mezi anglikány celá škála odlišných názorů. Postupem času se anglikáni shodli na čtyřech bodech, které jsou základním vyjádřením jejich klíčových přesvědčení a bez kterých nelze uvažovat o jednotě křesťanů. Jedná se o 1) Písmo svaté, které obsahu-

1 *Anglikáni a starokatolíci společně v Evropě.* Starokatolická církev v ČR. Praha 2021, s. 4–5

je vše potřebné ke spáse; 2) Apoštolské a Nicejsko-konstantinopolské vyznání víry jako postačující formulace křesťanské víry; 3) ústřední postavení svátosti křtu a eucharistie; a 4) historický episkopát modifikovaný podle místních potřeb.

Územně nejrozsáhlejší diecézi v Anglikánském společenství představuje Gibraltarská diecéze v Evropě (zvaná též jednoduše Evropská diecéze), která spadá pod Anglickou církev. Zaujímá

přibližně šestinu zemské pevniny, včetně Maroka, kontinentální Evropy, Islandu, Turecka a Ruska. Také Episkopální církev, jejíž ústředí se nachází v New Yorku, má farnosti a misie v Belgii, Francii, Německu, Švýcarsku a Itálii. Dohromady se tato bohoslužebná společenství označují jako Konvokace episkopálních církví v Evropě.

Jak náš vztah uvádíme do praxe?²

2. července 1931 anglikáni a starokatolíci formálně vyjádřili své mnohaleté vztahy v podobě tzv. Bonnské dohody:

1. *Každé z církevních společenství uznává katolicitu a samostatnost druhého, přičemž udržuje svoji vlastní.*
2. *Každé z církevních společenství souhlasí s připuštěním členů druhého k účasti na svátostech.*
3. *Interkomunio nevyžaduje od žádného z církevních společenství převzetí všech stanovisek učení, vši sakramentální zbožnosti nebo liturgické praxe, jaká jsou vlastní druhému, nýbrž zahrnuje v sobě, že každý věří v držení všeho podstatného z křesťanské víry u společenství druhého.*

Termín „interkomunio“ byl později nahrazen termínem „plné společenství“. Co plné společenství prakticky znamená pro všechny členy našich církví? Všichni členové obou církevních společenství nejenže se mohou, ale měli by se plně podílet na životě druhé strany, společně konat bohoslužby, společně slavit eucharistii, společně hlásat jedno evangelium a společně sloužit světu.

*Všichni členové
obou církevních
společenství nejenže
se mohou, ale měli
by se plně podílet
na životě druhé
strany.*

Toto plné společenství můžeme naplnit mnoha praktickými způsoby, například tak, že si budeme navzájem zapůjčovat církevní budovy, podnikat společné poutě, organizovat výměnné pobyty mládeže a farníků, pořádat akce při zvláštních příležitostech, vést studijní kroužky, spolupracovat v oblasti teologického vzdělávání a výzkumu a podobně.

Starokatolíčtí kněží mohou sloužit v anglikánských farnostech a naopak. Biskupové se účastní svěcení biskupů obou církevních společenství a pravidelně se spolu radí. Své společenství tedy uskutečňujeme mnoha způsoby. V průběhu posledních desetiletí jsme si začali výrazněji uvědomovat, že náš vztah nejenže se může rozvíjet, ale že je dokonce nezbytný, mají-li obě církve vzkvétat.

Připravil Lukáš M. Vytlačil

2 *Ibidem*, s. 8–9

Rok s koronavirem a církev

Anketa mezi starokatolickými věřícími

V březnu uplynul rok od chvíle, kdy u nás poprvé začala platit omezení v důsledku epidemie koronaviru covid-19. Tehdy si asi málokdo z nás dokázal představit, že by situace měla trvat tak dlouho. Omezení zasáhla různé oblasti života a nezůstaly ušetřeny ani církve. Pro mnoho křesťanských společenství to znamenalo nutnost více či méně vystoupit ze zaběhnutých kolejí, aby se duchovní péče a posila mohla dostávat k věřícím. Neradostného a neslavného výročí jsme však využili jako příležitost k reflexi, jak fungování církve vnímají věřící. Celá naše redakce zná především jednu stranu mince, tedy přípravu a realizaci různých služeb pro farní společenství, takže i nás zajímalo, jak jsou tyto aktivity vnímány ze strany našich sester a bratrů z farností.

Jsem nesmírně vděčná všem, co zajišťují on-line přenosy bohoslužeb. Je to velká práce a všem patří náš dík. Když jsme se učili ve škole o infekčních chorobách, říkali nám, že pandemie je epidemie velkého rozsahu. Nikdy mě nenapadlo, že ji zažiji a že nás takto postihne. Už rok „řadí“ v naší zemi a my se nemůžeme setkávat při nedělních bohoslužbách. Je to smutné, ráda se setkávám s lidmi tváří tvář, nejsem příznivcem sociálních sítí. V neděli dopoledne sledujeme v ČT přímé přenosy bohoslužeb, i když jsou jiných církví. V týdnu sledujeme Vavřinecká zamyšlení. Mám obavy, jak to bude letos s oslavou velikonoce. Můžeme je sledovat on-line, ale není to ono. Tato doba prověří, kdo o víru a návštěvu kostela stojí. Musíme přijmout situaci takovou, jaká je, a zároveň doufám, že se to zlepší. Nedovedu si představit, co víc by měli představitelé církve dělat, než dělají. Je

to na každém jednotlivci, jak se s danou situací vyrovná.

Věra Boldišová
(Praha, sv. Vavřinec)

Církev není jen nějaký spolek a proto žije i tehdy, když nemůže „fungovat“. Nejsem už ve svých 75 letech zdatný a absentuji na bohoslužbách. Jsem vděčný, že už vloni jsem mohl být přítomen na setkáních online. Letos se taky na to chystám. A i mimo tato setkání vím o své komunitě, její realita mě posiluje, když je uveřejněná. Vnímám oporu. Občas se setkám s někým z farního společenství a pozvedne mě to. Jsem za církev vděčný.

Ivan Štampach
(Praha, sv. Máří Magdalena)

S fungováním naší církve v době pandemie koronaviru jsem velice spokojený. Docházelo a dochází k rychlému

a pružnému reagování na aktuální situaci a související vládní nařízení, a to vždy se vstřícným přístupem k členům církve. Jsem velice rád, že právě zde nedošlo k naprostému zastavení činnosti, jak je tomu vidět v různých „zájmových“ oblastech lidské činnosti, ale naopak. Byly a stále jsou hledány a využívány způsoby, jak se nenuceně spojit s věřícími a poskytovat jim duchovní péči.

Antonín Hraníček
(Pelhrimov)

Obecně si myslím, že starokatolická církev zvládá aktuální pandemickou situaci dobře. Máme možnost sledovat bohoslužby on-line nebo i osobně v rámci platných omezení. V případě potřeby je možné nechat si přivést nebo jinak domluvit na přijetí eucharistie. Na druhou stranu si nemohu nevšimnout velkých rozdílů mezi jednotlivými farnostmi, a to jak v přístupu k vlastním bohoslužbám, tak i prezentaci navenek. Velmi nerad bych se dotkl těch, o kterých třeba nemám moc informací, ale pozitivním příkladem jsou pro mě aktivity farnosti v Táboře nebo v Praze u sv. Vavřince (on-line bohoslužby, informace, newsletter), naopak o některých není celý rok vidu ani slechu a zrovna tato doba dává vzácnou příležitost navštívit další naše společenství, byť jen na dálku a virtuálně. Tady je prostě nevyužitý potenciál. Myslím, že větší „podpory“ a sdílení informací bychom se mohli dočkat i z ústředí církve. Občas jsem hledal informace a aktuality na našich stránkách a tam tedy bohužel není skoro nic. Na druhou stranu se utužily některé vazby a sdílení informací

*Tato doba prověří,
kdo o víru a návštěvu
kostela stojí. Musíme
přijmout situaci
takovou, jaká je,
a zároveň doufám, že
se to zlepší. Nedovedu
si představit, co víc
by měli představitelé
církve dělat, než
dělají.*

nás starokatolíků prostřednictvím facebooku, ten je pro mě zdrojem hodně zajímavých diskusí i informací. Modlím se za to, abychom se zase brzy mohli setkávat nejen v rámci různých diskusních skupin, ale osobně při eucharistické slavnosti.

Jiří Konvalina
(Praha, sv. Kříž)

V anglikánské farnosti sv. Klimenta udržujeme v posledním roce živé nedělní společenství pravidelně na platformě Zoom. Říkáme tomu „virtuální eucharistie“. Když to situace občas dovolí, scházíme se také fyzicky v kostele, při dodržení přísných pravidel (jak českých, tak těch platných pro evropskou anglikánskou diecézi, např. přijímáme jen pod jednu způsobou). I když je možnost se

jít se osobně, „virtuální eucharistie“ je každou neděli. Za ten rok jsme se s tímto formátem všichni naučili žít celkem důstojně a například hudební úroveň stále roste. Otec Nathaniel je k dispozici pro individuální pastorační a David Hellam připravuje online biblické hodiny. Práce i značná část ostatních aktivit se mi přesunula do online světa, výhradně od počítače z domova. Týká se to tedy celkem logicky i duchovní oblasti. Jsem vděčný, že farnost uchopila online ak-

Jsem vděčný, že farnost uchopila online aktivity tak, že plně nahradily ty obvyklé, fyzické. Pochopitelně se těším, až jednou vyjdeme z izolace a navážeme třeba na pěknou tradici farních pikniků. Ale vzhledem k poměrům si nestěžuji. Žijeme a fungujeme, k Boží slávě.

tivity tak, že plně nahradily ty obvyklé, fyzické. Pochopitelně se těším, až jednou vyjdeme z izolace a navážeme třeba na pěknou tradici farních pikniků. Ale vzhledem k poměrům si nestěžuji. Žijeme a fungujeme, k Boží slávě.

*Václav Šístek
(Praha, anglikánská farnost)*

Cca před rokem jsem v době prvního lockdownu od 13. 3. 2020 velmi negativně vnímal zákaz bohoslužeb a snahu o jejich kompenzaci všelijakými virtuálními lákadly jako plkání po skypu a podobných médiích. Nevím, jestli to je věkem (64), nebo dobou prožitou v různých politických systémech, ale taky účasti na bohoslužbách v různých zemích, ale jsem toho názoru, že bohoslužba byla od jejího zavedení při poslední večeři svátostí jako celek a spočívá v podání chleba a vína („to číňte na mou památku“), že prostě ji nahradit nemůže nic. Bohoslužby byly slouženy za všech totalit, leckdy tajně „v katakombách“, leckdy když nebyli věřící, ji kněz sloužil sám z vnitřní potřeby. Tím chci říci, že během prvního lockdownu zde vidím obrovské selhání církve (to, že to tak učinily téměř všechny a podrobily se státní moci, nesnižuje zbabělost i té naší), že se podřídila celostátnímu zakazu a bohoslužby zakázala ex offio. Notabene během čtyřicítky a následně v době Velikonoční, to si panečku ďábel asi mnul pracku, že toho dosáhl tak jednoduše. Myslím, že toto je obrovskou chybou v rámci celé církve, toto se prostě nikdy stát nemělo.

*R. Richter
(Praha, sv. Máří Magdalena)*

Pandemie přeorganizovala zaběhlé rituály lidí i skupin, včetně církve. Starokatolické farnosti sice nadále zůstaly početně malými ostrůvky daleko od sebe, ale díky online přenosům mohou i ti, kdo jsou zabydleni ve své farnosti (či málokdy mohou zajít i jinam) uvidět dosud skrytou pestrost: vestoje či vsedě, z kostela či obýváku, online či předtočená, bohoslužba slova či plná eucharistická. Stačí si vybrat, nebo když běží současně tři přenosy s časovým posunem, pak znalec toku liturgie může přepínáním zvuku vypouštět už slyšené pasáže. Mnoho nového, co nikdy, nikde a nikdo nedělal (ani Vincenc z Lérins), lze dnes uskutečňovat v obecné i ve starokatolické církvi. Věřím, že i tuto pandemii církev, ať už ta naše malá stará, nebo ještě starší velká celá Církev, přežije...

V offline životě pak potěší každé náhodné setkání s lidmi, s nimiž bych se jinak jen zběžně pozdravil, jako když se před obchodem potkají starokatolík s evangelíkem (to není vtip, to se mi stalo), znající se dlouho z ekumenických bohoslužeb, konečně si potykají, a nakonec si vymění vtipy o katolících. Jeden z nich: Přijde kněz k oltáři, zaškrábe na mikrofon a rozhodí ruce se slovy: „S tím mikrofonem je něco v nepořádku.“ A celý chrám odpoví: „I s Tebou.“ – To by se v době nerozdělené církve stát nemohlo.

*Jiří J. Šulc
(Praha, sv. Máří Magdalena)*

Místem bohoslužebných a pastoračních setkání naší farnost v Pacově byla do začátku vzniku pandemie v březnu roku

2020 ekumenická kaple domova důchodců. V neděli, po vyhlášení nouzového stavu jsme najednou zůstali venku před budovou a probírali stávající situaci. Padaly dotazy, kde a kdy se budeme scházet. Slíbili jsme si, že budeme v modlitebním a telefonickém kontaktu. Další dny jsme si posílali SMS s biblickými texty a požehnáním. Tento zvyk nám zůstal do dnešní doby. Když už to trvalo více než měsíc a povolily se bohoslužby, dostali jsme nabídku od dvou našich farníků (na tomto místě jim moc děkuji), že mají velkou místnost, ve které bychom mohli sloužit Eucharistii. Této nabídky jsme využili a sloužíme tam dodnes, samozřejmě při zachování všech vládních opatření. Místnost je dostatečně velká a i v době nejpřísnějších opatření jsme schopni dostat všech požadavků. Musím konstatovat, že atmosféra tohoto místa nás ještě více sblížila a vytvořila hluboká osobní pouta. Navíc máme pocit, že se nám skrze majitele zmíněné místnosti dostal velký Boží dar a světlo do budoucí doby.

Nepopírám, že už někdy dochází síly a trpělivost, ale společné setkání kolem stolu Páně, které zvláště v dnešní době není vůbec samozřejmostí, nás učí vážit si každé chvíle s dobrým Hospodinem. Jménem farnosti v Pacově Vám přeji mnoho požehnání – naše motto pro tento čas: nechtějme se vracet k tomu, co bylo, ale dívejme se do budoucna. Nic nebude stejné jako dřív...

Farníci v Pacově s farářem Řehořem

Připravil Lukáš M. Vytlačil

Osmisměrka

Světice, jejíž jméno najdete v tajence, pocházela z urozeného rodu. Žila na přelomu 7. a 8. století a založila ženský benediktinský klášter na hoře Nonnberg u Salzburgu, kde se později stala abatyší. Klášter proslul tím, že se věnoval vzdělávání dětí i dospělých. Abatyše byla záhy po svém skonu uctívána jako

svatá, nicméně její životopis pochází až ze 14. století, proto asi nebude aspirovat na historickou přesnost. Nonnberg je nejstarší nepřetržitě existující klášter v německojazyčném prostředí.

*Připravil Kamil Kozelský
úvod Darina Bártová*

T	K	E	L	B	O	J	O	V	N	I	C	E	P	T	E
I	V	Ě	T	E	V	Ž	E	P	U	O	L	O	A	O	C
S	I	P	O	H	U	L	D	Š	E	R	K	Š	T	H	I
K	Í	Ř	F	U	K	Á	H	A	T	U	S	I	E	E	N
Á	P	E	A	D	N	U	K	E	S	Ě	P	R	L	Ř	D
R	U	P	K	S	E	Ř	B	Z	O	R	R	Á	O	N	Á
N	K	U	P	T	E	C	I	N	L	E	C	K	R	E	G
A	Á	T	A	E	C	N	E	C	I	L	H	B	A	R	I
N	N	S	L	L	I	A	K	Č	E	D	A	K	V	V	R
T	O	O	T	E	L	H	O	A	A	S	R	Í	O	O	B
Ú	R	P	E	V	H	U	M	S	K	C	I	N	V	Z	D
K	T	R	Č	I	U	T	E	E	Ž	É	T	M	Á	I	C
Í	I	V	K	Z	R	S	T	R	U	N	A	O	K	T	E
J	C	U	A	O	T	B	A	N	T	A	Š	P	D	A	R
A	D	O	P	R	A	V	A	E	C	R	E	Z	N	I	K
Č	A	S	A	L	U	K	E	L	O	M	O	S	A	D	A

BASKETBAL BOJOVNICE BRIGÁDNICE CELNICE CITRON ČAJÍK DCERKA
DEČKA DLUHOPIS DOPRAVA CHARITA INZERCE JEŠTĚRKA KÁVOVAR
KOMETA KUFŘÍK LICENCE LOUPEŽ MOLEKULA NÁKUP NERVOZITA OBLEK
OSADA POKUS POMNÍK POSTUP ROLETA ROZBŘESK ŘASENKA ŘEHOT
SCÉNA SEKUNDA SESTRA SPORT SPRCHA STRUNA STUHA ŠATNA ŠIRÁK
TAHÁK TEČKA TELEVIZOR TISKÁRNA TLAPKA TRUHLICE TUŽKA ÚTVAR
VĚTEV

Jsem tak trošičku workoholik

Nový sekretář biskupa Milan Miškařík

Byl jsem panem šéfredaktorem požádán, jestli bych se mohl čtenářům trochu představit a přiblížit, co vlastně dělám. Tak tedy něco málo o mě.

Je mi 57 let a pocházím z osmi dětí tradiční římskokatolické rodiny z malé vesničky Podhradí u Luhačovic. Vyučil jsem se seřizovačem obráběcích strojů. Po maturitě jsem jeden semestr studoval v Praze na ČVUT. Brzy jsem ale pochopil, že to asi nebude moje životní cesta, studium jsem ukončil a šel na dva roky na vojnu. Sloužil jsem u letectva.

Po vojně jsem dva roky pracoval v Luhačovicích v kovovýrobě. V roce 1986 jsem si podal přihlášku na teologickou fakultu, kam mne přijali, a tak jsem od září studoval na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. Během studia jsem tajně vstoupil do řádu Salesiánů Dona Boska a v roce 1989 v létě jsem složil svoje první řeholní sliby.

Následně ale přišla sametová revoluce, která můj život obrátila naruby. Provinciál salesiánů rozhodl, že všichni studenti na dva roky přeruší studium a půjdou na praxi. To je u salesiánů běžné. Já jsem byl poslán do Prahy, kde salesiáni přebírali v Kobylisích areál zabraný komunisty. Zároveň rozjížděli tiskárnu a nové nakladatelství Portál.

Od mládí jsem byl náruživý čtenář. Tato láska k potištěnému papíru se projevovala i v semináři v Litoměřicích, kde jsem pracoval po odpoledních v tiskárně. Tam jsme si tiskli skripta a mimo jiné

i zpěvníky Cantate. Také jsem tam provo- zoval se spolužákem Lojzou Sassmannem, který je dnes starokatolickým farářem v Táboře, takové miniknihkupectvíčko. Takže když mě vítr zavál do Prahy do nakladatelství Portál, bylo o mém dalším životě rozhodnuto. Když mi po třech letech vypršely řeholní sliby, tak jsem je znovu neobnovil a od salesiánů jsem odešel. Teologickou fakultu jsem dokončil v Praze na KTF UK, ale rozhodl jsem se, že se nenechám vysvětit na kněze a zůstanu laikem.

Nakladatelství Portál jsem zůstal věrný a pracuji v něm dodnes, tedy již 30 let.

Když mi po třech letech vypršely řeholní sliby, tak jsem je znovu neobnovil a od salesiánů jsem odešel. Teologickou fakultu jsem dokončil v Praze na KTF UK, ale rozhodl jsem se, že se nenechám vysvětit na kněze a zůstanu laikem.

Zastávám pozici vedoucího obchodního oddělení. Mám v týmu 17 kolegů a kolegů a našim úkolem je pokusit se prodat všechno, co Portál vyrobí. Práce je to pestrá a i po 30 letech mne stále baví. Kdo má zájem vědět, jaký typ literatury vydáváme, může se podívat na naše webové stránky.

V roce 1997 jsem se oženil. Mám syna Filipa, kterému je 20 let, a dceru Terezu, které je 16. Manželství před pár léty bohužel ztroskotalo a manželka od nás odešla. A tak nyní s dětmi žijeme sami tři.

Mám jednoho velkého koníčka – lidovou hudbu a hru na harmoniku. Jsem

samouk, ale jak už to u nás samouků bývá – co nezahraju, to zazpívám. Když zrovna nejsou zavřené hospody, tak se scházím s partou přátel pravidelně v jedné pražské hospůdce a hraje a zpíváme si pro radost.

Jinak jsem tak trošičku workoholik, protože kromě práce v Portále a na biskupství jsem ještě u nás v paneláku předsedou SVJ.

No a teď ještě pár vět k práci na biskupství. Vloni koncem léta mi napsal můj přítel Lojza Sassmann (starokatolický farář v Táboře), jestli bych nevěděl o někom, koho by mohla zajímat a bavit práce sekretáře biskupa Starokatolické církve. Chvilí jsem o tom přemýšlel a došel jsem k závěru, že by taková práce možná bavila, uspokojovala a naplňovala i mě samotného. A tak jsem poprvé v životě napsal svůj životopis a nějaký motivační dopis a poslal ho panu biskupovi. Krátce poté mně pan biskup volal, chvilí jsme si povídali a pozval mne na pohovor na biskupství. Tam jsem se dověděl, co všechno pozice sekretáře biskupa obnáší. Během pohovoru jsem se vyjádřil v tom duchu, že bych o to místo měl zájem. Pak jsem chvilí čekal, protože se možná hlásil ještě někdo další a o tom, kdo bude vybrán, o tom ve finále rozhodla synodní rada. No a na konci září mi pan biskup volal, že synodní rada vybrala mě. A jestli mám zájem, že se mám dostavit k podepsání dohody a můžu začít. A tak jsem se vloni v říjnu začal seznamovat s agendou, kterou jsem postupně přebíral po svém předchůdci Petru Brzobohatém. Protože práci na biskupství vykonávám jako vedlejší činnost, tak nesedím v kan-

celáři každý den. Se svým předchůdcem jsme se potkali asi 6–7krát. Něco jsem pochytil, ale někde si musím cestičku prošlapávat sám.

K mým hlavním činnostem patří evidovat veškerou korespondenci, třídit ji, rozdělovat, případně zpracovávat. Průběžně proplácím faktury, eviduji je, připravuji podklady pro výpočet mezd a odměn, komunikuji s účetní firmou, s firmami, od kterých odebíráme energie, sleduji a eviduji, jak nám kdo co platí, mám na starost naše majetky – evidence nájemníků, hlídání plateb, vyúčtování služeb, zajišťování oprav a revizí, archivace dokladů, a ještě celá řada dalších činností, které nejsou pravidelné, ale nahodilé, jako je distribuce Communia, rozesílání vánočních a velikonočních přání atd.

Práce je to pestrá a zatím jí mám dostatek. Útěchou je mi to, že jak do toho stále víc pronikám, tak některé činnosti zvládám rychleji a lépe a věřím, že se to bude ještě zlepšovat. Práce sekretáře mě baví, uspokojuje a myslím, že i naplňuje. Mám dobrý pocit z toho, že spolupracuji na dobrém díle. O Starokatolické církvi jsem toho až donedávna mnoho nevěděl, kromě toho, že v jejích řadách je několik mých spolužáků a kamarádů. Nyní se s touto církví víc seznamuji a musím říct, že je to pro mě církev sympatická.

Budu rád, když se s mnohými z vás časem poznám třeba i osobně.

Milan Miškařík
Foto: archiv autora

Týden duchovní obnovy opět v Nekoři

Ačkoliv je vidina letní dovolené stále tak trochu zahalená rouškou nejasného vývoje pandemie, přesto vzhlížíme k létu s nadějí. Snad se situace uklidní natolik, abychom mohli stejně jako v předchozích osmi letech strávit týden v příjemném společenství. Ano přátelé, skutečně je to již devátý ročník Týdne duchovní obnovy, který je před námi.

Za ty roky jsme si trochu ujasnili, co chceme. Také proto jsme pro tento ročník zvolili již potřetí objekt rekreačního střediska Lorien v Nekoři, malé obci poblíž Letohradu. Loňská zkušenost nám ukázala, že není radno kupovat příslovečného zajíce v pytli. V Lorienu jsme se již dvakrát přesvědčili, že poskytuje příjemný poměr kvality a ceny.

Velkou výhodou je pěkná společenská místnost pro společný program a bohoslužby a také přilehlá místnost, která se osvědčila pro večerní nezávazná posezení. Hřiště, louka a blízký les se hodí pro dětský program, který bude letos opět v bojovém duchu. Blízká města Letohrad nebo Žamberk, nabízejí možnosti trávení volných chvil, stejně jako

blízká přehrada Pastviny, která potěší zejména tehdy, pokud nás zastihnou letní vedra.

Jistě však na akci s názvem Týden duchovní obnovy nejedeme pouze za rekreací. Vedení duchovního programu nám přislíbil římskokatolický kněz Zbigniew Grygorzewicz. Tento dlouholetý misionář nás provede tématem „život jako zkouška víry“. Myslím, že se můžeme těšit na zajímavé podněty k duchovnímu životu vycházející z autentických zkušeností misionáře. Ti, kterým je polština nesrozumitelná se samozřejmě nemusejí bát, překlad bude zajištěn. Pokud jste o naši akci doposud mnoho neslyšeli a nevíte, jak si představit náš denní program, tady je malá rekapitulace:

Po snídani začínáme ranní modlitbou, což bývá nejčastěji meditativní četba žalmu. Nejprve se žalm přečte celý a následně každý volně přečte, nebo

v osobní modlitbě vyzdvihne myšlenku, která jej oslovila. Poté začíná přednáška s rozjímáním a následným sdílením. Dětské osazenstvo tráví čas dopoledním programem. Letos to nebude jen šerm, ale budeme procházet různými časovými úseky lidských dějin, abychom načerpali maximum z bojových zkušeností našich předků a nakročili k tomu, abychom se mohli stát elitními bojovníky plnými odvahy a síly. Možná také odhalíme, že sílu najdeme i jinde než jen v sobě. Po obědě nás čeká společný výlet, nebo je možné strávit čas po svém. Výlet znamená, že se všichni nasoukáme do vozidel svých, nebo bližních, a přesuneme se k některé dominantě v okolí. Vracíme se před večerí, po které následují večerní chvály nebo bohoslužba. Při chválách jde o spontánní modlitby prokládané písněmi. Stejně jako ranní modlitba je tento bod společný pro dospělé i děti. Následně se dospělí odebírají k doplnění tekutin a příjemnému posezení v družném rozhovoru, děti pak k večernímu programu nebo do hajan.

Týden duchovní obnovy může být časem uvolnění po náročné době, která je pro většinu z nás kvůli covidu těžší než jindy. Může být také příležitostí k načerpání duchovní inspirace a prohloubení vztahu s Bohem, ale může být prostě jen příjemně stráveným časem s přáteli, ať už těmi stávajícími, nebo těmi nově poznanými.

Kamil Kozelský

*Myslím, že se
můžeme těšit na
zajímavé podněty
k duchovnímu
životu vycházející
z autentických
zkušeností
misionáře.*

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA TÝDEN DUCHOVNÍ OBNOVY S NÁZVEM

ŽIVOT JAKO ZKOUŠKA VÍRY

14.-21.8.2021

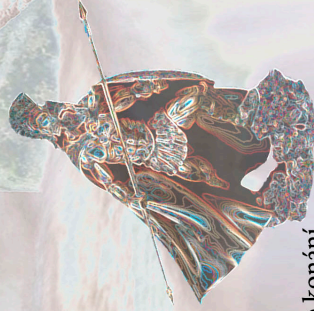
Pojďte se s námi zamyslet nad tím

- co nám mohou ukázat různé životní situace o našem vztahu s Bohem
- jak pozvat Boha do našich zkoušek a krizí
- co nám říká Písmo, zkušenost víry a církevní otcové o tom, jak být "misionářem" ve svém okolí

Navíc se můžete těšit na

- večery chval, smíření a uzdravení
- eucharistii na úvod a závěr
- možnost duchovního doprovázení a individuální svátosti smíření
- rozhovory a sdílení v přátelské atmosféře
- společné výlety do okolí, stejně jako čas na osobní relaxaci

Pro vaše děti je připraven program plný zážitků, her a poznávání, letos pod názvem "Výcvik elitního bojovníka"

Místo konání

RS Lorien Nekoř

Cena

Dospělý: 2.950,-Kč

Dítě do 15let: 2.750,-Kč

Dítě do 2 let: 350,-Kč

Informace a přihlášky

Kamil Kozelský

777 794 557

kamil.kozelsky@starokatolici.cz

Doprovází

Rev. Dr. Zbigniew Grygorcewicz, MIC
Duchovní a člen Kongregace kněží marianů,
doktor misologie.

Pracoval mnoho let jako misionář

v Kazachstánu a Bělorusku.

Absolvoval celou formaci

Neokatechumenátní cesty.

*Protože On sám trpěl ve svých zkouškách,
může teď pomoci těm,
kdo procházejí zkouškami.*

Židům 2:18 B21

Vychází český překlad knihy Petera-Bena Smita
Úvod do starokatolické teologie.

Zájemci se mohou obracet na své faráře.

Najdete nás také na webu a sociálních sítích!

www.starokatolici.cz

www.facebook.com/starokatolici.cr

Přihlašte se také k odběru novinek na www.starokatolici.cz/newsletter

**Starokatolická
církev v ČR**